

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет гуманітарно-педагогічний

Кафедра психології і педагогіки

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна ПсихосоматикаОсвітньо-професійна програма ПсихосоматикаРівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Ханецька Наталя Вікторівна
Профайл викладача	http://psy.khnu.km.ua/hanetska-natalya-viktorivna/
E-mail викладача(ів)	Khanetska@gmail.com
Контактний телефон	+380677867121
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=3673
Навчальний рік	2020-2021
Консультації	Очні: середа, 5-я пара, аудиторія РІКЦ; он-лайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота студента, в т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	Залік	Іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
О	Д	4	7	5	150	56	28		28		94				+

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна «Психосоматика» є складовою обов'язкової частини дисциплін професійної підготовки фахівців першого (бакалаврського) освітнього рівня за спеціальністю 053 Психологія за освітньо-професійною програмою Психологія.

Пререквізити: Анатомія і фізіологія нервової системи та основи фізіологічної регуляції, Психологія здоров'я та психогігієна, Основи клінічної психології, Робота психолога з дітьми різного віку, Основи психотерапії;
кореквізити: Психологічна реабілітаційна робота, Тренінг професійної успішності психолога, Кризова психологія та віктимологія, Переддипломна практика, Кваліфікаційна дипломна робота.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни – ознайомити студентів з основними питаннями психосоматики, її теоретичними і практичними аспектами.

Завдання дисципліни – розвинути уміння орієнтуватися у поняттях психосоматики; поглибити вивчення теоретичних та практичних питань із проблематики сучасної психосоматичної практики; набути досвід самостійного і творчого аналізу та оцінки психологічних явищ і ситуацій; сприяти формуванню творчого психолого-педагогічного мислення, професійної самосвідомості.

Очікувані результати навчання

Результати навчання: Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен бути здатним: аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел з проблем психосоматики; пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і психосоматичних проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання; складати та реалізовувати план консультативного процесу з питань психосоматики з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій; знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога; вживати ефективних заходів щодо збереження психосоматичного здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії; аналізувати стан психофізичного здоров'я студента, розробляти індивідуальну здоров'язберігаючу програму та проводити динамічний моніторинг її виконання і ефективності засобами та методами психосоматики і АПК «Е – PASS» (електронний паспорт здоров'я).

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
1	Теоретико-методологічні аспекти психосоматичних захворювань <i>Лекція 1. Психосоматика: визначення поняття.</i>	Погляд різних наукових напрямків на визначення поняття «психосоматика»	1. Повторити визначення понять «психосоматика», «психосоматичні розлади» та співвідношення між ними. 2. Самостійно опрацювати питання «Найвідоміші визначення психосоматики».	2	[4] с.7–52; [2] с.147-157
2	<i>Лекція 2. Історія розвитку психосоматичного напрямку. Психосоматичні теорії і моделі.</i>	Історія розвитку психосоматичного напрямку. Психосоматичні теорії і моделі.	1. Доповнити розширеним матеріалом питання: «Розвиток психосоматики як науки». 2. Самостійно опрацювати питання «Провідні концепції психосоматики» 3. Опрацювати лекційний матеріал і підготуватися до усного контролю з теми «Теоретико-методологічні аспекти психосоматичних захворювань»	2	[4] с.52–99; [2] с.157-167
3	Підходи до визначення і класифікації психосоматичних захворювань і розладів <i>Лекція 3. Класифікація психосоматичних розладів в психоаналізі</i>	Класифікація психосоматичних розладів в психоаналізі	1. Повторити класифікацію психосоматичних розладів в психоаналізі. 2. Самостійно опрацювати питання «Спільне і різниця в психоаналітичному напрямку щодо психосоматичних захворювань»	2	[1] с. 1-2; [4] с. 48-50, 67-72; [7] с. 150–179, [11] с. 224–233
4	<i>Лекція 4. Три аспекти психосоматики в позитивній психотерапії</i>	Три аспекти психосоматики в позитивній психотерапії	1. Повторити класифікацію психосоматичних розладів в позитивній психотерапії. 2. Здійснити дослідження з питання «Моя психосоматика у вузькому, широкому і всеосяжному сенсі»	2	[1] с. 2-3; [4] с. 50-54; [7] с. 150–179
5	<i>Лекція 5. Узагальнені сучасні уявлення класифікації психосоматичних захворювань і розладів</i>	Узагальнені сучасні уявлення класифікації психосоматичних захворювань і розладів	1. Повторити узагальнену класифікацію психосоматичних розладів. 2. Самостійно опрацювати питання «Різниця між психологічним і медичним підходами до психосоматики» 3. Опрацювати лекційний матеріал і підготуватися до усного контролю з теми	2	[1] с. 4-6; [4] с. 54-56, 72-75; [7] с. 404–421; [11] с. 233–243

			«Підходи до визначення і класифікації психосоматичних захворювань і розладів»		
6	Генез психосоматичних захворювань і розладів <i>Лекція 6. Психоаналітичні концепції виникнення психосоматичних захворювань</i>	Психоаналітичні концепції виникнення психосоматичних захворювань	1. Повторити психоаналітичні концепції виникнення психосоматичних захворювань. 2. Опрацювати лекційний матеріал.	2	[4] с. 46–51
7	<i>Лекція 7. Теорії научіння, біхевіоризм і психосоматика</i>	Теорії научіння, біхевіоризм і психосоматика	1. Повторити концепції теорій научіння і біхевіоризму в процесах виникнення психосоматичних захворювань. 2. Опрацювати лекційний матеріал.	2	[8] с. 57-144;
8	<i>Лекція 8. Позитивна психотерапія Н.Пезешкіана. Узагальнені уявлення патогенезу психосоматичних розладів</i>	Позитивна психотерапія Н. Пезешкіана. Узагальнені уявлення патогенезу психосоматичних розладів	1. Повторити концепції теорій позитивна психотерапія Н.Пезешкіана та Узагальнені уявлення патогенезу психосоматичних розладів. 2. Опрацювати лекційний матеріал і підготуватися до усного контролю з теми «Генез психосоматичних захворювань і розладів».	2	[6] с. 126-141
9	Психотерапія психосоматичних захворювань <i>Лекція 9. Форми терапії у психосоматиці.</i>	Форми терапії у психосоматиці	1. Повторити питання: «Форми терапії у психосоматиці» . 2. Перегляд відео-сюжетів про гіпноз з усною рефлексією особливостей цього методу надання допомоги психосоматичним хворим. Дослідження феномену «Плацебо» з усними розмірковуваннями та аналізом впливу цього ефекту на лікування психосоматичних захворювань.	2	[4] с. 52-57; [4] с. 33-39; [5] с. 75-83, 136–139; [8] с. 53–59
10	<i>Лекція 10. Психологія хворого. Основні принципи психотерапії при психосоматичних захворюваннях.</i>	Психологія хворого. Основні принципи психотерапії при психосоматичних захворюваннях.	1. Повторити питання: «Психологія хворого. Основні принципи психотерапії при психосоматичних захворюваннях». 2. Перегляд фільму «Цілитель Адамс» та написання цитатнику і есе «Роздуми про психосоматичний підхід в лікуванні соматичних хворих» 3. Опрацювати лекційний матеріал і підготуватися до усного контролю з теми «Психотерапія психосоматичних захворювань».	2	[4] с. 57-59; [4] с. 39-47; [5] с. 83-93, 139–149; [8] с. 80–88

11	<i>Лекція 11. Діагностика в психосоматиці</i>	Діагностика в психосоматиці	1. Проведення діагностичної методики чи тестування з психосоматики з подальшим описом інтерпретації. 2. Опрацювати лекційний матеріал і підготуватися до контролю з теми «Діагностика в психосоматиці»	2	[4] с. 60–68; [3] с. 13-56; [5] с. 136–149, 317–344; [8] с. 59–80.
12	Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями. <i>Лекція 12. Психодинамічний, поведінковий та гуманістичний підхід при роботі з психосоматичними захворюваннями</i>	Психодинамічний, поведінковий та гуманістичний підхід при роботі з психосоматичними захворюваннями	1. Повторити питання: «Психодинамічний, поведінковий та гуманістичний підхід при роботі з психосоматичними захворюваннями Терапевтичні підходи при роботі з психосоматичними захворюваннями, орієнтовані на роботу з симптомом. Трансперсональний підхід при роботі з психосоматичними захворюваннями». 2. Підібрати вправи, техніки, методики для роботи з психосоматичними захворюваннями з різних психотерапевтичних напрямків.	2	[4] с. 93-97; [8] с. 57-64; [12] с. 126-131; [13] с. 107–120
13	<i>Лекція 13. Терапевтичні підходи при роботі з психосоматичними захворюваннями, орієнтовані на роботу з симптомом</i>	Терапевтичні підходи при роботі з психосоматичними захворюваннями, орієнтовані на роботу з симптомом	Опрацювати лекційний матеріал і підготуватися до усного контролю з теми «Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями».	2	[4] с. 97-110; [8] с. 64-82; [12] с. 132-138; [13] с. 121–129
14	<i>Лекція 14. Трансперсональний підхід при роботі з психосоматичними захворюваннями</i>	Трансперсональний підхід при роботі з психосоматичними захворюваннями	Оформлення індивідуального навчально-дослідного завдання з курсу	2	[4] с. 110-114; [8] с. 83-144; [12] с. 138-141; [13] с. 129–135

Примітка: * Лекції проводяться щотижня – дві години, практичні заняття – по дві години через тиждень; ТК – тестовий контроль.

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, практичні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набуті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (<http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/006.pdf>). Виконуючи самостійну роботу з дисципліни, студент має дотримуватися політики доброчесності. У разі наявності плагіату він отримує незадовільну оцінку і має виконати завдання за новою темою.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання академічних досягнень студента здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти визначаються відповідно до структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінювання студентів денної форми навчання складається з таких елементів: усне опитування, захист практичних робіт (самодослідження та підготовки до практичних робіт), індивідуальне навчально-дослідне завдання, семестровий контроль (іспит). Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу, але не здав семестровий контроль (іспит), вважається невстигаючим.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота				Самостійна робота (індивідуальне навчально-дослідне завдання)	Семестровий контроль (іспит)
Усне опитування		Захист практичних робіт			
T1-7	T 8-14	T1-7	T 8-14		
ВК:	0,2		0,2	0,2	0,4

Примітка: УО – усне опитування, Т – тема; ВК – ваговий коефіцієнт.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Самостійна робота		Семестровий контроль
Тестовий контроль		Контрольна робота		Іспит
1		1		1
ВК:	0,1	0,2	0,2	0,5

Примітка: ІНДЗ – індивідуальне навчально-дослідне завдання; ВК – ваговий коефіцієнт.

Критерії оцінювання за видами робіт

Теоретичний матеріал (усне і письмове опитування)

Усне та письмове опитування теоретичного матеріалу здійснюється по запланованим темам і відбувається на протязі всього періоду вивчення дисципліни. На опитування виноситься одне питання теоретичного матеріалу.

При отриманні незадовільної оцінки слід перездати до терміну наступного контролю.

Критерії оцінювання теоретичного матеріалу

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання теоретичного матеріалу
Відмінно	глибоке і повне опанування теоретичного матеріалу і виявлення відповідних умінь і навичок.
Добре	повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
Задовільно	неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
Незадовільно	безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни.

Практичні роботи

Оцінювання змісту практичних робіт включає: виконання самостійної роботи та її демонстрація (обговорення), виконання практичних, тренінгових, коучингових вправ згідно інструкції, озвучування висновків та рефлексії.

Критерії оцінювання практичних робіт

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання практичних робіт
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві похибки
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. У відповіді дві-три несуттєві помилки
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури дисципліни, допускає

	неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене питання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни

Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується за спеціально розробленим планом-схемою і ґрунтується на результатах усіх проведених протягом семестру практичних заняттях та матеріалах лекцій.

План індивідуального навчально-дослідного завдання

- 1) опис хвороби з медичної точки зору
- 2) картина особистості
- 3) особливості психотерапії (психотерапевтичні техніки, методики для роботи з психосоматичним захворюванням).

Варіанти психосоматичних захворювань (на вибір студента)

1. Хвороби органів дихання
2. Серцево-судинні захворювання
3. Психосоматика харчової поведінки
4. Шлунково-кишкові захворювання
5. Хвороби ендокринної системи
6. Шкірні захворювання
7. Гінекологічні захворювання
8. Хвороби опорно-рухового апарату
9. Психовегетативні синдроми
10. Функціональні сексуальні розлади
11. Онкологічні захворювання
12. Психосоматичні аспекти депресії
13. Інфекційні хвороби
14. Головний біль

Формат представлення індивідуального навчально-дослідного завдання – презентація.

Вимоги – подання матеріалу через особистісний погляд на проблему (власні умовиводи, малюнки, вислови, афоризми, кольорова гамма, можливе музичне оформлення, до 20 слайдів).

Критерії оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання узагальнювального самоаналізу
Відмінно	<i>Оформлення</i> – охайне та естетичне. Медичний опис захворювання займає 5 частину від загального об'єму завдання. Детально подається опис картини особистості із вибраним студентом опису захворювання. Найповніше розкрито третє питання: особливості психотерапії даного захворювання з представленими психотерапевтичними техніками та методиками роботи, описані різні психотерапевтичні напрямки. Представлені та описані <i>всі пункти і блоки плану-схеми</i> завдання. <i>Висновки</i> щодо чіткі і логічні.
Добре	<i>Оформлення</i> – охайне. Опис картини особистості подається стислий, без деталей. В описі 3 пункту плану дається загальна інформація психотерапевтичних напрямків і не достатньо представлена практичними техніками і методиками. <i>Висновки</i> надто загальні.
Задовільно	<i>Оформлення</i> – неохайне, значні порушення вимог до форматування тексту. Опис захворювання з медичної точки зору займає більшу частину від об'єму всього матеріалу. Не розкрита картина особистості хворого з точки зору психосоматичного підходу. В описі особливостей психотерапії звужений підхід узагальненими фразами, не дається практичне підтвердження техніками чи методиками роботи. <i>Висновки</i> відсутні.
Незадовільно	<i>Оформлення</i> – неохайне. Не розкрита теорія і відсутнє підкріплення практичними техніками і методиками. <i>Висновки</i> відсутні.

Тестовий контроль

Тестування відбувається у Модульному середовищі для навчання ХНУ. Студент може пройти тест письмово за умови здачі заборгованості або відсутності технічних можливостей для комп'ютеризованого проходження тесту.

На тестування відводиться 15 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Для кожної теми, що виноситься на тестовий контроль, розроблений окремий тестовий блок, що містить 10 завдань. Вірна

відповідь за кожне завдання в один бал. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, наведена у таблиці.

Сума балів за тестові завдання	0–4	5–6	7–8	9–10
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Контрольна робота

Контрольна робота студентів заочної форми навчання включає теоретичне питання та практичне завдання. Зміст та вимоги до написання та оформлення контрольної роботи подані у методичних вказівках, розміщених у Модульному середовищі для навчання ХНУ.

Критерії оцінювання контрольної роботи студентів заочної форми навчання

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання контрольної роботи студентів заочної форми навчання
Відмінно	Зміст питань розкрито повно і грамотно, правильно використано понятійний апарат; логічний виклад відповіді державною мовою; проявлено творчий підхід та самостійне мислення. Дотримані всі вимоги оформлення контрольної роботи. При написанні допущено дві-три несуттєві похибки.
Добре	Зміст питань розкрито повно. Показано володіння понятійним апаратом і фаховою термінологією; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі питань можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання тощо. Відповідь будується на основі самостійного мислення. Дотримані не всі вимоги оформлення контрольної роботи. Допущено дві-три несуттєві помилки.
Задовільно	Зміст питань розкрито неповно. Виявлено знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією. Відповідь будується на рівні репродуктивного мислення, слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді. Не дотримано вимог оформлення контрольної роботи.
Незадовільно	Зміст питань не розкрито. Виявлено розрізнені, безсистемні знання, допущені суттєві помилки у визначенні понять, перекручено їх зміст, виклад матеріалу хаотичний. Не дотримано вимог оформлення контрольної роботи.

Семестровий контроль (іспит)

Семестровий контроль (іспит) відбувається у письмовій формі. Після перевірки письмової роботи викладач може запитати студента про зміст тої чи іншої відповіді.

Екзаменаційний білет складається з таких елементів: два теоретичних питання, п'ять тестових завдань та одне завдання практичного характеру. Кожне завдання оцінюється за чотирибальною інституційною шкалою. Узагальнена оцінка за іспит виводиться як середньоарифметичне з усіх завдань та округлюється відповідно до інституційної шкали.

Оцінювання теоретичних завдань. При оцінюванні беруться до уваги наступні критерії: правильність, повнота, глибина та усвідомленість відповіді, а також послідовність викладення відповіді, вміння формулювати та викладати думки, аргументувати свою позицію.

Критерії оцінювання теоретичних завдань

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі, грамотно, логічно і обґрунтовано відповів на поставлені теоретичні питання, вміло використовуючи понятійний апарат. При відповіді допустив дві-три несуттєві похибки.
Добре	Зміст питань розкрито повно, показано володіння понятійним апаратом і фаховою термінологією; виклад відповіді грамотний, але твердження не завжди обґрунтовані, у змісті і формі питань є окремі неточності, нечіткі формулювання тощо. Студент у відповіді допустив дві-три несуттєві помилки.
Задовільно	Зміст питань розкрито неповно. Виявлено знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією. Відповідь будується на рівні репродуктивного мислення, слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді.
Незадовільно	Зміст питань не розкрито. Виявлено розрізнені, безсистемні знання, допущені суттєві помилки у визначенні понять, перекручено їх зміст, виклад матеріалу хаотичний.

Оцінювання тестового завдання. Тестове завдання передбачає репродуктивне відтворення знань шляхом відбору правильної відповіді із запропонованих. Завдання не передбачають виходу за межі чітко окресленого кола понять і допускають лише одну правильну відповідь. За кожну правильну відповідь нараховується один бал. Максимальна кількість балів за тестове завдання – 5.

Відповідність кількості балів за тестове завдання оцінці за інституційною шкалою

Сума балів за тестові завдання	0-2	3	4	5
Оцінка за інституційною шкалою	2	3	4	5

Оцінювання практичного завдання. Професійна спрямованість практичного завдання передбачає вміння творчо застосовувати набуті знання та навички, передбачати та вирішувати проблемні ситуації, які можуть зустрітись в майбутній професійній діяльності.

Критерії оцінювання практичного завдання

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент повно і правильно, грамотно і логічно відповів на питання практичного завдання, використовуючи теоретичні знання, написав детальні і обгрунтовані висновки. У відповіді допустив дві-три несуттєві похибки.
Добре	Студент повно і правильно відповів на питання практичного завдання, використовуючи теоретичні знання, написав правильні, але недостатньо детальні і недостатньо обгрунтовані висновки. У відповіді допустив дві-три несуттєві помилки.
Задовільно	Студент неповно відповів на питання практичного завдання, у відповіді допустив неточності і суттєві помилки. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання.
Незадовільно	Студент не відповів або відповів неправильно на питання практичного завдання, не зміг використати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань.

Підсумкова оцінка за семестр згідно з інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до Електронного журналу. При цьому за інституційною шкалою ставиться відповідна оцінка, а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці співвідношення.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання	
A	4,75 – 5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь і навичок.
B	4,25 – 4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75 – 4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25 – 3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00 – 3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання.
FX	2,00 – 2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни.
F	0,00 – 1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна робота і повторне вивчення дисципліни.

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Визначення поняття психосоматика
2. Визначення поняття психосоматичне захворювання
3. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Позитивна психотерапія.
4. Історія розвитку психосоматичного напрямку.
5. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Символдрама (метод кататимного переживання образів).
6. Психосоматичні теорії і моделі
7. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Суггестивна психотерапія.
8. Генез психосоматичних захворювань і розладів Конверсійна модель З. Фрейда

9. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Психосинтез.
10. Генез психосоматичних захворювань і розладів Модель вегетативного неврозу Ф. Александра
11. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Гештальт-терапія.
12. Генез психосоматичних захворювань і розладів Теорія особистісних профілів Ф. Данбар
13. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Когнітивно-поведінкова психотерапія.
14. Генез психосоматичних захворювань і розладів Концепція десоматизації М. Шура
15. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Транзактний аналіз.
16. Генез психосоматичних захворювань і розладів Модель двухшелонної лінії оборони А. Мітчерліха
17. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Терапія мистецтвом (арт-терапія).
18. Генез психосоматичних захворювань і розладів Модель відмови від віри в майбутнє («giving up» і «given up») Дж. Енгеля і А. Шмале
19. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Креативна візуалізація.
20. Генез психосоматичних захворювань і розладів Модель боротьби за своє тіло П. Куттера
21. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Психодрама.
22. Генез психосоматичних захворювань і розладів Модель алекситимії
23. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Танцювально-рухова терапія.
24. Генез психосоматичних захворювань і розладів «Поведінка типу А» Фрідмана і Розенмана
25. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Тілесно-орієнтована психотерапія.
26. Генез психосоматичних захворювань і розладів Модель вихідного порушення М. Балінта
27. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Робота з тілом в біоенергетиці А. Лоуэна.
28. Генез психосоматичних захворювань і розладів Позитивна психотерапія Н. Пезешкіана
29. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Танатотерапія.
30. Генез психосоматичних захворювань і розладів Узагальнені уявлення патогенезу психосоматичних розладів
31. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Сімейна психотерапія.
32. Психотерапія психосоматичних захворювань. Загальні питання психотерапії в психосоматиці.
33. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Нейролінгвістичне програмування (НЛП).
34. Психотерапія психосоматичних захворювань: Основні принципи психотерапії при психосоматичних захворюваннях.
35. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Гештальт-терапія.
36. Психотерапія психосоматичних захворювань: Психологія хворого.
37. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Позитивна психотерапія.
38. Психотерапія психосоматичних захворювань: Загальні особливості терапевтичного підходу до психосоматичного хворого.
39. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Символдрама (метод кататимного переживання образів).
40. Діагностика в психосоматиці: Діагностична бесіда.
41. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Суггестивна психотерапія.
42. Діагностика в психосоматиці: Психологічне тестування.
43. Психотерапевтичні напрями при роботі з психосоматичними захворюваннями: Психосинтез.

Рекомендована література

Основна література

1. Антропов Ю. Ф. Антропов Ю. Ф. Психосоматические расстройства : лекция / Ю. Ф. Антропов. – Режим доступу: http://www.studmed.ru/antropov-yuf-psihosomaticheskie-rasstroystva-lekciya_67ca7a704c6b.html (дата звернення: 05.10.2020).
2. Малкина-Пых И. Г. Психосоматика : справочник практического психолога / И. Г. Малкина-Пых. – М. : Изд-во Эксмо, 2005. – 992 с.
3. Сандомирский М. Е. Психосоматика и телесная психотерапия : практическое руководство / М. Е. Сандомирский. – М. : Независимая фирма «Класс», 2005. – 592 с.
4. Ханецька Н. В. Психосоматика : теоретико-практичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Н. В. Ханецька. – Хмельницький, 2019. – 123 с.
5. Хомуленко Т. Б. Основы психосоматики : навч.-метод. посіб. / Т. Б. Хомуленко. – Харків : 2009. – 173 с.

Додаткова література

6. Александер Ф. Психосоматическая медицина : принципы и практическое применение / Ф. Александер. – М. : Эксмо, 2002. – 352 с.
7. Алекситимия и методы ее определения при пограничных психосоматических расстройствах: пособие для психологов и врачей / сост. Д.Б. Ересько, Г.Л. Исурина, Е.В. Кайдановская [и др.]. – СПб.: НИПНИ им. В.М. Бехтерева, 2005. – 25 с.
8. Аммон Г. Психосоматическая терапия. – СПб. : Речь, 2000. – 238 с.
9. Ананьев Б. Г. Психология и проблемы человекознания : избр. психол. тр. / Б. Г. Ананьев ; под ред. А. А. Бодалева. – М. : Изд-во Моск. психол.-социол. ин-та, 2005. – 432 с.
10. Гавэйн Ш. Созидающая визуализация / Ш. Гавэйн. – Режим доступа : [Http:// www.loopback.ru/ psytech/ gractpsy](http://www.loopback.ru/psytech/gractpsy).
11. Дальке Р. Болезнь как путь. Значение и предназначение болезней / Р. Дальке, Т. Детлефсен. – СПб. : Весь мир, 2004. – 320 с.
12. Исаев Д. Н. Эмоциональный стресс, психосоматические и соматопсихические расстройства у детей / Д. Н. Исаев. – СПб. : Речь, 2005. – 400 с.
10. Кулаков С. А. Психосоматика. – СПб. : Речь, 2010. – 320 с.
13. Максименко С. Д. Психологічна допомога тяжким соматичним хворим / С. Д. Максименко, Н. Ф. Шевченко : навч. посіб. – Київ–Ніжин : Міланік, 2007. – 115 с.
14. Пезешкиан Н. Психосоматика и позитивная психотерапия / Н. Пезешкиан. – М. : Медицина, 1996. – 464 с.
15. Ромек В. Г. Поведенческая психотерапия : учеб. пособие для студ. вузов / В. Г. Ромек. – М. : ИЦ «Академия», 2002. – 192 с.
16. Сидоров П. И. Психосоматическая медицина : руководство для врачей / П. И. Сидоров, А. Г. Соловьев, И. А. Новикова ; ред. акад. РАМН П. И. Сидорова. – М. : МЕДпрессинформ, 2006. – 568 с.
17. Фролова Ю. Г. Психосоматика и психология здоровья : учеб. пособ. – 2-е изд., перераб. и доп. / Ю. Г. Фролова. – Мн. : ЕГУ, 2003. – 172 с.
18. Хомуленко Т. Б. Комунікативні особливості особистості з психосоматикою парних органів / Т. Б. Хомуленко // Вісник ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. Психологія. – Вип. 18. – Харків : ХНПУ, 2006. – С. 181-191.